

Statenbrief

Besluitvorming

Datum

20 mei 2025

Zaaknummer

2025-000876

Inlichtingen bij

Provincieloket

026 359 99 99

post@gelderland.nl

Blad

1 van 5

Onderwerp

Voorjaarsnota 2025

Beleidsprogramma

- Alle

Ambitie

- Alle

Portefeuillehouder

Helga Witjes

1 Kern voorstel

Aan uw Staten wordt gevraagd de Voorjaarsnota 2025 vast te stellen. Het eerste punt van het besluit is het vaststellen van de gehele Voorjaarsnota 2025, inclusief doorlichten reserves. Daarnaast zijn in het besluit de beschikbaarstellingen en begrotingssubsidies op uw verzoek apart opgenomen

2 Waarom ontvangt u deze Statenbrief?

Bij de Begroting 2025 heeft uw Staten besloten om de P&C cyclus door te ontwikkelen. De Voorjaarsnota is een nieuw document in de P&C cyclus. De Voorjaarsnota is het 1^e algehele bijstellingsmoment van het begrotingsjaar 2025 waarbij we die zaken opnemen waar zich iets nieuws, een wijziging, een beschikbaarstelling of een subsidiegrondslag voordoet. Per thema en doel geven we aan waar we specifieke onzekerheden in de huidige ramingen zien. Daarnaast zijn alle reserves integraal doorgelicht en landen de effecten hiervan in deze Voorjaarsnota.

De documenten van deze cyclus worden u op een digitale wijze aangeboden via de link [Begrotingscyclus](#). U kunt op deze manier direct naar het gewenste onderdeel navigeren, of het onderdeel voor onderdeel doorlopen. De link staat ook op de website van de provincie Gelderland en u kunt de Begrotingscyclus ook benaderen vanuit het Stateninformatiesysteem. Vanuit deze digitale omgeving kunt u er eventueel ook voor kiezen om de Voorjaarsnota in zijn geheel of een selectie als PDF op te slaan.

3 Hoe bent u eerder betrokken?

Deze Voorjaarsnota maakt deel uit van de zogenaamde Planning & Control (P&C)- cyclus. Uw Staten hebben de documenten van de P&C-cyclus vastgesteld met het vaststellen van de Begroting 2025.

4 Samenvatting

De Voorjaarsnota is een afwijkingennota. Dat betekent dat wij niet alles verantwoorden zoals in de Begroting en Jaarstukken, maar enkel die zaken opnemen waar zich iets nieuws, een wijziging, een beschikbaarstelling of een subsidiegrondslag voordoet. In deze Voorjaarsnota zien we onzekerheden terugkomen zoals stikstofproblematiek, de gevolgen van netcongestie en de prijsontwikkeling openbaar vervoer. Voor een samenvattend beeld zowel beleidsmatig als financieel verwijzen wij uw Staten naar de hoofdstukken Algemeen beeld en De cijfers in beeld. Hierin hebben wij voor het inzicht onder andere een overzicht van de grotere afwijkingen en totaaloverzichten van de beschikbaarstellingen en begrotingssubsidies opgenomen. Volgens afspraak heeft dit voorjaar de doorlichting reserves plaatsgevonden. De resultaten hiervan landen in deze Voorjaarsnota.

Stijging lastenniveau

In totaal wordt de Begroting 2025 aangepast van een lastenniveau van € 961 miljoen naar € 992 miljoen.

Verschillende oorzaken liggen ten grondslag aan deze wijzigingen, zowel verhogingen als verlagingen in de diverse ambities bij elkaar opgeteld. De grootste wijziging is de verhoging van de exploitatiekosten bij het thema OV-concessies. Daarnaast zien we een verhoging bij het thema Regio voor bijdragen aan en uitvoering van Regio Deals. Bij het programma EFRO Oost 2021-2027 is de verwachting dat we dit jaar meer projecten gaan beschikken waardoor de lasten stijgen. Deze hogere bijstellingen zijn verdeeld over twee thema's Vestigingsklimaat en innovatie (ambitie Regionale economie) en Energie en klimaat (ambitie Milieu en energie).

Bij het thema landbouw zien we een gevolg van de stikstofproblematiek. Mede door de Raad van State-uitspraak inzake Rendac is er onduidelijkheid ontstaan in de vergunningverlening en worden nauwelijks aanvragen ontvangen voor subsidies voor stikstofreductie en voor de subsidieregelingen voor (gedeeltelijke) bedrijfsbeëindiging en innovatiemaatregelen voor Gelderse maatregelen Stikstof. We verlagen de lasten voor 2025.

Een aantal substantiële oorzaken worden nader toegelicht in de tabel "Overzicht grotere afwijkingen" bij het onderdeel Cijfers in Beeld van deze Voorjaarsnota.

Beschikbaarstellingen

Daarnaast gaat de uitvoering ook verder. Met beschikbaarstellingen doen we voorstellen voor het verder uitvoeren van het investeringsbudget voor de bestuursperiode. Daarnaast blijven we het principe 'nieuw voor oud' hanteren, waarmee we middelen die vrij vallen direct opnieuw beschikbaar vragen. Tenslotte stellen we subsidiegrondslagen voor aan uw Staten om zo een subsidie te kunnen verstrekken.

In totaal vragen we uw Staten om € 177,7 miljoen beschikbaar te stellen voor uitvoering. Hiervan komt € 15,2 miljoen aan beschikbaarstellingen uit het investeringsbudget voor deze bestuursperiode (de € 400 miljoen uit het coalitieakkoord).

Datum

20 mei 2025

Zaaknummer

2025-000876

Blad

3 van 5

Na deze Voorjaarsnota resteert nog een investeringsbudget bijna € 126 miljoen. Daarnaast geven we invulling aan het principe ‘nieuw voor oud’. We stellen voor een bedrag van € 162,5 miljoen beschikbaarstellingen die we dekken uit vrijval middelen vanuit de doorlichting reserves en vrijval middelen Railterminal Gelderland.

Subsidiegrondslagen

In deze Voorjaarsnota zijn voorstellen opgenomen waarin we uw Staten een grondslag vragen voor het verstrekken van begrotingssubsidies. Hierin zijn onder andere ook opgenomen structurele subsidierelaties. Voor deze subsidierelaties werd voorheen jaarlijks bij de Perspectiefnota een voorstel gedaan voor een subsidiegrondslag voor het volgende begrotingsjaar bij de verschillende beleidsvelden. Ons college stelt voor om vanuit praktische reden dit in één keer te doen voor een Bestuursperiode aangezien dit structurele middelen betreffen die jaarlijks terugkomen. De subsidiegrondslag is wel onder voorbehoud van indexatie voor het betreffende begrotingsjaar

Exploitatie en incidentele ruimte

We actualiseren zowel de exploitatieruimte als de incidentele ruimte in deze Voorjaarsnota.

Exploitatieruimte

In de exploitatieruimte is sprake van positieve saldo's in de jaren 2025 tot en met 2028. Deze saldo's zijn nodig om bij volgende Voorjaarsnota's onze structurele middelen te kunnen indexeren. Het Rijk vergoedt namelijk de middelen voor het indexeren vóóraf (via de mei- en septembercirculaire) en wij indexeren achteraf waar we de middelen van het Rijk voor nodig hebben. De meicirculaire verschijnt te laat om te verwerken en daarom nemen we de uitkomsten op in het vervolgvoorstel. De exploitatieruimte is vanaf 2029 een stuk lager dan in de vier eerdere jaren. Wanneer gedurende het jaar blijkt dat de exploitatieruimte van het lopende begrotingsjaar niet nodig is, dan kan het vrijvallen naar de incidentele ruimte. Die afweging vindt plaats bij Najaarsnota van enig jaar.

Incidentele ruimte

In het onderdeel incidentele ruimte stellen we de verwachte opbrengsten van treasury en het dividend bij. We verwachten meer opbrengsten treasury in 2025 en stellen de raming naar boven bij. Ook is het voorstel resultaatsbestemming van de Jaarstukken 2024 verwerkt in de incidentele ruimte. Uw Staten nemen hierover op 28 mei een besluit. Mocht uw besluit gevolgen hebben voor de nu opgenomen cijfers in de Voorjaarsnota dan verwerken we deze in het vervolgvoorstel.

Een groot onderdeel van de incidentele ruimte betreft de doorlichting van de reserves. Die vrijval en mogelijke herinzet laten we lopen via de incidentele ruimte. Met andere woorden middelen die vrij vallen zetten we daar waar nodig direct weer in binnen beleidsvelden in plaats van te laten vrijvallen aan de algemene middelen. Op deze manier proberen we, zonder elke keer nieuw geld te stapelen, financiële hygiëne toe te passen in reeds aanwezige gelden. Hieronder gaan we daar uitgebreider op in.

Datum
20 mei 2025

Zaaknummer
2025-000876

Blad
4 van 5

Doorlichting reserves

In het vastgestelde Beleidskader reserves en voorzieningen 2024 (PS2024-806) hebben we met u afgesproken iedere Statenperiode de reserves integraal door te lichten op nut en noodzaak (werkvoorraad) én dat de eerstvolgende doorlichting in het voorjaar van 2025 zou plaatsvinden. In deze Voorjaarsnota landen de resultaten van deze integrale doorlichting. De doorlichting is gericht op de feitelijke werkvoorraad:

- Is het huidige saldo ook het benodigde saldo
- Zijn de middelen in de reserve nog benodigd voor het betreffende project/activiteit.

Daarnaast zijn er nieuwe ontwikkelingen/ projecten die dekking vragen. Tegenover deze vrijval staat daarom een voorstel een deel van deze vrijval opnieuw in te zetten, het oud-voor-nieuw principe zoals we dat sinds de Perspectiefnota 2025 hanteren. De vrijval na inzet van oud-voor-nieuw bedraagt € 29,4 miljoen.

Betreft	Bedrag x € 1.000
Totaal vrijval	189.282
Totaal oud voor nieuw	159.854
Totaal vrijval na voorstel Oud voor nieuw	29.428

5 Argumenten

De argumenten voor de verschillende onderwerpen worden in deze Voorjaarsnota bij het betreffende onderdeel toegelicht.

6 Kanttekeningen en dilemma's en risico's

De Voorjaarsnota is het door uw Staten bepaalde 1^e algehele bijstellingsmoment voor het jaar 2025. De Voorjaarsnota wordt in het voorjaar opgesteld, met alle ons dan bekende informatie. Daar waar wij specifieke risico's of onzekerheden in de ramingen zien, hebben we die opgenomen. Vanwege de wijziging in de P&C cyclus hebben we met de Najaarsnota nog een 2^e moment om de ramingen bij te stellen. Dat betekent dat we in deze Voorjaarsnota nog niet overal mogelijke onzekerheden naar voren laten komen.

7 Duurzaamheid

Niet van toepassing.

8 Planning en control

Met dit voorstel vragen we uw Staten om een besluit voor bijstelling van de Begroting 2025. In totaal wordt het lastenniveau per saldo aangepast van € 961 miljoen naar € 992 miljoen. Daarnaast doen we uw Staten voorstellen om meerdere beschikbaarstellingen van middelen op te nemen. De dekking hiervan is aanwezig in het investeringsbudget van deze bestuursperiode en vanuit het principe 'nieuw voor oud' onder andere de vrijval doorlichting reserves. Tenslotte doen we uw Staten voorstellen voor begrotingssubsidies. Dit vindt plaats of vanuit de beschikbaarstellingen die nu aan uw Staten worden gevraagd of uit al eerder beschikbaar gestelde budgetten.

Datum

20 mei 2025

Zaaknummer

2025-000876

Blad

5 van 5

Er worden geen ongedekte voorstellen aan uw Staten voorgelegd. Dit jaar is de Tussenbalans ook onderdeel van onze P&C cyclus. De hierin opgenomen onderwerpen hebben effect op de Begroting 2025 en verder. De financiële effecten hiervan voor het begrotingsjaar 2025 verwerken we in de Najaarsnota.

9 Participatie en communicatie

Wanneer uw Staten de Voorjaarsnota 2025 vaststellen zullen wij de subsidieaanvragers , waarvoor een grondslag voor een begrotingssubsidie gevraagd wordt in dit document, informeren.

10 Vervolg

De Agendacommissie heeft in vergadering van d.d. 6 november 2024 de behandeling ([PS2024-928](#)) van de Voorjaarsnota 2025 als volgt bepaald:

Informatiedag	Verkenning GS met PS	Oordeelsvorming	Besluitvorming
4 juni 2025	11 juni 2025	25 juni 2024	1 en/of 2 juli 2025

Onder voorbehoud van goedkeuring van het geactualiseerde behandeladvies door uw Agendacommissie (21 mei 2025) vindt de Oordeelsvorming in alle clusters plaats in plaats van alleen in de commissie FES.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Daniël Wigboldus

- Commissaris van de Koning

Johan Osinga

- Secretaris

Bijlage(n)

1 Ontwerpbesluit